

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Sammenlagt er der altsaa Tale om en Allokation for hele 1946 paa i alt 283 Mill. kg, men det er af flere Grunde sikkert rigtigt kun at regne med, at højst 200 Mill. kg bliver effektive. For det første kan Allokationerne ændres, saaledes at vi ikke engang kan føle os sikre paa Allokationen for 1ste Halvaar 1946, og hvad angaar Allokationen for 2det Halvaar af 1946, tør jeg i Dag kun betegne den som teoretisk. Dertil kommer, at vi ingen Sikkerhed har for, at Prisen paa Oliekager ikke vil stige i en saadan Grad, at vi ikke har Raad til at købe Oliekager. Prisen er saaledes allerede i de senere Maaneder steget fra 41 Øre pr. kg til 70 Øre pr. kg.

Af de enkelte Poster i Driftsbureauets Beregninger skal jeg fremhæve følgende: Folkehold er beregnet at stige fra 278 Kr. pr. ha til 323 Kr. pr. ha. De kontante Lønninger er steget med 22 pCt. fra Sommeren 1945 til Sommeren 1946, men da Kostudgifterne kun er steget med 3 pCt., er der regnet med Stigning i Udgiften til legemligt Arbejde paa gennemsnitlig 16 pCt.. Familiens Arbejde er steget fra 201 Kr. pr. ha til 233 1/2 Kr. pr. ha. Driftslederlønnen fra 126 Kr. pr. ha til 140 Kr. pr. ha. I alt udviser de samlede Arbejdsomkostninger en Stigning fra 605 Kr. pr. ha til 696 Kr. pr. ha.

Af Udgifterne til Vareforbrug skal jeg fremhæve, at Omkostningerne til det indenlandske Kraftfoder, andre Fodermidler og Udsæd er sat til samme Beløb i de to Høstaar. Omkostningerne til Importen af Oliekager er steget fra 21 Kr. pr. ha til 43 Kr. pr. ha. Jeg henviser her til det, jeg for et Øjeblik siden sagde om Mængden og Priser. Omkostningerne til Skummetmælk er steget fra 107 Kr. pr. ha til 110 Kr. pr. ha. Omkostningerne til Kunstgødning er steget fra 39 Kr. pr. ha til 44 Kr. pr. ha. Her vil jeg gerne sige, at den forøgede Udgift til Kunstgødning fremkommer dels ved en Prisstigning paa 6 pCt. og dels ved, at man har regnet med Anvendelsen af en Superfosfatmængde, der kun svarer til Halvdelen af det normale Forbrug før Krigen. I alt er Omkostningerne til Vareforbrug steget fra 316 Kr. pr. ha til 346 Kr. pr. ha.

Af andre Omkostninger er Bygningernes Vedligeholdelse og Amortisation steget fra 46 Kr. pr. ha til 50 Kr. pr. ha. Landbrugsinventarets Vedligeholdelse og Amortisation er steget fra 63 Kr. pr. ha til 68 Kr. pr. ha. Andre Udgifter er steget fra 147 Kr. pr. ha til 149 Kr. pr. ha. Det er en samlet Stigning fra 256 Kr. pr. ha til 267 Kr. pr. ha.

Her er der Grund til at pege paa, at naar Prisstigningen paa Bygnings- og Inventaromkostningerne ikke er større, end Tilfældet er, skyldes det ganske simpelt Vanskelighederne ved at fremskaffe Materialer og Maskiner. Saafremt det bliver muligt at fremskaffe Materialer og Maskiner til Dækning af Behovet, vil disse Omkostninger formentlig blive kraftigt forøget i det kommende Aar, men ved Kalkulationen har man ikke taget dette i Betragtning.

Sammenlagt udgør Stigningen i Driftsomkostningerne som nævnt 132 Kr. pr. ha, hvorfra gaar Produktionsforøgelsen paa 12 Kr. pr. ha, saaledes at det Beløb, der herefter skal dækkes, altsaa udgør 120 Kr. pr. ha.

Der har i Dagspressen været fremsat den Indvending, at det var urimeligt under Omkostningsstigningen at medtage Stigningen i Udgiften til Familiens Arbejde og Driftslederløn.

Rent principielt kan jeg ikke give denne Indvending Medhold. Det er dog ogsaa i andre Erhverv saadan, at naar man beregner Erhvervets Forrentning og dermed Rentabilitet, indregnes disse Udgifter. Men desuden skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at de to Poster vejer langt stærkere i de mindre Brug end i de større Brug. Saaledes udgjorde i Regnskabsaaet 1944—45 i Brug under 10 ha Familiens Arbejde 549 Kr. pr. ha, i Brug paa 50—100 ha kun 25 Kr. pr. ha og i Brug over 100 ha endda kun 2 Kr. pr. ha. Udgiften til Driftslederløn udgjorde i Brug paa 10—20 ha 121 Kr. pr. ha, men i Brug over 100 ha kun 80 Kr. pr. ha.

Skulde alligevel nogen mene, at disse Omkostningsstigninger slet ikke eller kun delvis bør medtages, vil jeg heroverfor fremhæve, at Udgiftsstigningen til Bygnings- og Inventaromkostninger, saaledes som jeg pegede paa det før, sandsynligvis er sat for lavt. Vi ved jo alle, at der gør sig et overordentlig stort Behov gældende for Fremskaffelse af Materialer og Maskiner, og bliver Mulighederne for Tilvejebringelse af disse Ting blot lidt lysere, end de tegner i Øjeblikket, maa man paa denne Post regne med en større Udgiftsstigning, og dertil kommer et Forhold, som jeg tillægger megen Vægt. De Udgiftsstigninger, der er beregnet i Driftsbureauets Kalkulation, er sat i Forhold til Høstaaret 1. Oktober 1945 til 30. September 1946, et Høstaar, hvor Landbrugets Rentabilitet baserede sig paa de 4 Kr. for Smør, 2 Kr. 59 Øre for Flæsk og 2 Kr. 41 Øre for Æg, og skønt jeg selv har anmodet Driftsbureauet om at tage dette